

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22Pc/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423202367
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423202367.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan, vo veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX/X, F. C. G., zast. advokátom JUDr. Adriána Šebestová, so sídlom SNP 581/111, Žiar nad Hronom, proti osobe povinnej z vyživovacej povinnosti: H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX/X, F. C. G., o určenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Povinná z vyživovacej povinnosti je **p o v i n n á** prispievať na výživu navrhovateľa výživným vo výške 150,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom podania návrhu, t. j. 06.09.2023.

II. Zročné výživné za obdobie od 06.09.2023 do 13.12.2023 vo výške 490,- € súd povinnej **p o v o ľ u j e** splácať po 30,- € mesačne popri bežnom výživnom až do zaplatenia celej výšky zročného výživného pod hrozbou straty výhody splátok, ak bude v omeškaní s platbou čo i len jednej z nich.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 06.09.2023, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, domáhal určenia výživného od mojej matky vo výške 365 eur mesačne a zročného výživného od podania návrhu v mesačných splátkach vo výške 50 eur mesačne spolu s bežným výživným. Svoj návrh odôvodnil tým, že plnoletosť dosiahol dňa 12.07.2023 a v tom čase býval so svojou matkou. Matka ho následne vyhodila z domu a od toho času mu neposkytuje žiadne výživné. Svojho otca nikdy nepoznal, keďže otcovstvo určené nebolo vyrastal bez otca iba v starostlivosti svojej matky. Matke sa neskôr narodila ešte dcéra, o ktorú sa navrhovateľ matke pomáhal starať. Po rozpade vzťahu s otčimom sa pomery v domácnosti zhoršili. Matka začala byť zlostná, požívala alkohol, a keď navrhovateľa vyhodila z domu odišiel načas bývať k svojmu otčimovi a následne sa nasťahoval k svojej starej matke. Navrhovateľ je sluchovo postihnutý, má vydaný ŤZP preukaz so sprievodcom. Aktuálne navštevuje Strednú odbornú školu internátnu pre žiakov so sluchovým postihnutím, odbor stolár a je žiakom 3. ročníka. V súvislosti so svojim postihnutím musí nosiť načúvací prístroj. Ku svojim výdavkom uviedol, že cestovné do školy ho stojí 28 eur mesačne, obedy 38 eur mesačne a školské pomôcky približne 120 eur ročne. Výdavky na stravu mimo školy predstavujú mesačne 150 eur, oblečenie a obuv 240 eur ročne a náklady na osobnú hygienu a drogériu 25 eur mesačne. V súvislosti s nosením načúvacieho prístroja predstavujú výdavky sumu 8 eur mesačne, s aktívnym športovaním za športové vybavenie a doplnky 110 eur a 15 eur mesačne na cestovné výdavky. Náklady na bývanie, na ktoré bude musieť prispievať starej matke vo výške 1 predstavujú sumu 196,32 eur mesačne, čo po spočítaní predstavuje mesačné náklady v celkovej výške 425 eur. Navrhovateľ uviedol, že matka je vyučená cukrárka, pracovala v Kauflande a v súčasnosti by mala byť zamestnaná v pohostinstve Hutník v Žiari nad Hronom. Matka má ešte

jednu vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére, na ktorú otec poskytuje výživné, ale nevie v akej výške. Navrhovateľ mal za to, že boli naplnené všetky dôvody určenia vyživovacej povinnosti matky na plnoleté dieťa a žiadal matke určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 365 eur mesačne.

2. K návrhu pripojil listinné dôkazy: rodný list, potvrdenie o návšteve školy, vysvedčenie za šk. rok 2022/2023, kópiu preukazu ŤZP, cenník obedov v školskej jedálni, kópie cestovných lístkov, predpis mesačnej zálohovej úhrady za užívanie bytu v sume 157,39 eur, faktúru za dodávku zemného plynu a poštový poukaz s platbou vo výške 33,60 eur pre adresáta Stredoslovenská energetika, a.s.

3. Matka sa k návrhu vyjadrila tak, že s ním nesúhlasí. Podľa jej tvrdení sa syn sám rozhodol odísť z domu. Bol ovplyvnený matkiným bývalým priateľom, ktorý ho proti nej huckal, kupoval mu cigarety a požíval s ním alkohol. Mesiac pred synovými 18. narodeninami sa dozvedela, že sa chystá od matky odísť, preto kontaktovala sociálnu pracovníčku ako má postupovať, keďže syn nebol plnoletý. Otec nie je uvedený v rodnom liste, nakoľko odišiel do zahraničia hneď ako mu matka oznámila, že je tehotná. Celý život ho vychovávala sama. So synom mala problémy už na základnej škole, pretože syn kradol, fajčil a pil alkohol. Rovnako problémy pokračujú aj na strednej škole, kde o tom vedú záznamy. Matka nemieni podporovať synov spôsob života, kde si užíva alkohol a cigarety, o čom má aj dôkazy. Syn matke v domácnosti odmietal pomáhať, bol vulgárny a pokúsil sa ju napadnúť. Tým situácia vyvrcholila a matka mu povedala, že ak sa mieni takto správať, môže z domu odísť, pretože takéto správanie mu tolerovať nebude. Syn je dlhodobo psychiatricky liečený, nakoľko má poruchy správania, ADHD a nábeh na autizmus. Do svojich 15tich rokov užíval lieky, ktoré potom užívať odmietol. Matka je momentálne nezamestnaná a je pre ňu z dôvodu starostlivosti o maloletú dcéru náročné si prácu nájsť. Nakoľko matka s návrhom nesúhlasila, žiada súd o určenie najnižšieho možného výživného na plnoleté dieťa.

4. Ku svojmu vyjadreniu matka priložila výpis príjmov a výdavkov. Ako príjem uviedla 455 eur z ÚPSVaR-u, 60 eur a 125 eur výživné na mal. dcéru. Výdavky predstavujú 420 eur nájomné, 14 eur BONATO O.B., 11 eur strava v škôlke, 20 eur platba za telefón, 50 eur PHM, 40 eur hygienické potreby a 250 eur strava. Matka uviedla, že nevlasťní žiaden nehnuteľný majetok, ani hnuteľný majetok vyššej hodnoty. Je vlastníčkou motorového vozidla r. výroby 2004. Ďalej priložila rozhodnutie o poberaní dávky v nezamestnanosti, potvrdenie o podaní žiadosti na prenájom bytu v obci I. H., potvrdenie o evidencii uchádzačov o zamestnanie, nájomnú zmluvu a pokladničné doklady.

5. Právny zástupca navrhovateľa doložil do spisu potvrdenie o platbe, ktorú vykonala matka v prospech navrhovateľa vo výške 47,50 eur v mesiaci august 2023, SMS komunikáciu matky so synom po jeho odšťahovaní z domácnosti, výmer výšky starobného dôchodku starej matky navrhovateľa, preukaz profesionálneho hráča navrhovateľa, nové doklady o výdavkoch a ponuku voľných prac. miest zodpovedajúcich kvalifikácii matky.

6. Dňa 29.11.2023 doručila matka súdu podanie, z ktorého obsahu vyplýva, že sa jej podarilo nájsť nové bývanie v Žiari nad Hronom, a to dlhodobý podnájom. Ďalej si našla prácu ako predavačka v Coop Jednote, kde boli ochotní prispôsobiť jej pracovný čas tak, aby mohla maloletú dcéru vozit' do škôlky. Dcéra zatiaľ navštevuje škôlku v I. H., nakoľko je predškôlka a je zvyknutá na uvedenú škôlku, matka ju nechce meniť. V súvislosti s tým jej však vznikli zvýšené náklady na PHM. Nájomné v byte matka platí vo výške 350 eur mesačne, 25 eur mesačne DIGI a 25 eur SIPO. Ďalej uviedla, že stará matka, u ktorej navrhovateľ býva okrem poberania starobného dôchodku pracuje, ako opatrovatelka už niekoľko rokov. K podaniu priložila rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/8/2023-35 o schválení rodičovskej dohody k jej mal. dcére, pracovnú zmluvu, ktorú uzatvorila matka so zamestnávateľom na dobu určitú do 30.04.2024, potvrdenie o zálohovej platbe za elektrinu, rozhodnutie o prijatí na predprimárne vzdelávanie jej mal. dcéry, dohodu o ukončení pracovného pomeru, TP osobného motorového vozidla zn ŠKODA FABIA, výučný list, zmluvu s DIGI Slovakia, fotografie navrhovateľa a SMS komunikáciu s triednou učiteľkou navrhovateľa.

7. Súd vyžiadal oznámenie ÚPSVaR o poberaní štátnych soc. dávok, z ktorého vyplýva, že matka poberá a poberala prídavok na dve deti vo výške 60 eur mesačne, pričom výplata prídavku na navrhovateľa jej bola od 01.09.2023 zastavená z dôvodu súdneho konania. Nebola a nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, nepoberá a nepoberala náhradné výživné. Sociálna poisťovňa oznámila súdu, že matka poberala dávku v nezamestnanosti od 04.07.2023 a v čase vystavenia potvrdenia ju stále poberala. Výška dávky v nezamestnanosti, k dátumu vystavenia potvrdenia, bola vyplatená v celkovej výške 1349,70 eur, čo priemerne predstavuje približne 450 eur na mesiac. Na základe výzvy súdu doručil Kaufland SR dohodu o skončení prac. pomeru ku 03.07.2023 a mzdové listy za obdobie trvania pracovného pomeru.

Súd uvádza, ako posúdil skutkové tvrdenia účastníkov, vychádzal z nasledovných dôkazov a vec právne posúdil a vyhodnotil dôkazy takto:

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa písomnými vyjadreniami - tvrdeniami účastníkov konania, listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom a matkou navrhovateľa a výpoveďou účastníkov na pojednávaní. Súd po vyhodnotení dôkazov dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne.

9. Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľ je synom odporkyne a otcovstvo k nemu nebolo určené. Je žiakom tretieho ročníka strednej školy. Plnoletosť dosiahol dňa 12.07.2023. V tom čase býval u svojej matky, no spoločnú domácnosť po nezhodách opustil. Následne išiel bývať k bývalému priateľovi matky a v súčasnosti býva u svojej starej matky. Matka na výživu syna neprispieva odkedy sa odsťahoval z jej domácnosti. Matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. H. I., nar. X.X.XXXX. Od 1.11.2023 pracuje ako predavačka v COOP Jednote, kde jej mesačný zárobok za mesiac 11/23 bol 820,29 eur. Ďalej poberá prídavok na mal. dcéru vo výške 60 eur mesačne a prídavok na navrhovateľa jej bol pozastavený. Na mal. dcéru jej otec dieťaťa platí výživné vo výške 125 eur mesačne. Navrhovateľ preukázal bežné mesačné výdavky na stravu, hygienu, ošatenie obuv, výdavky súvisiace s návštevou strednej školy, ako i náklady spojené s členstvom vo futbalovom klube. Navrhovateľ je fyzická osoba s ŤZP s čím sú spojené ďalšie zvýšené náklady. Celkovo nevyhnutné výdavky navrhovateľa predstavujú sumu 294 eur (strava celkovo 188 eur, cestovné celkovo 43 eur, baterky do načúvacieho prístroja 8 eur, hygien. potreby 25 eur, školské potreby 10 eur, oblečenie a obuv 20 eur) a náklady na bývanie u starej matky 98 eur (1/2 zo sumy 196,32 eur).

12. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom podľa cit. ust. § 62 Zákona o rodine trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Navrhovateľ má nesporne okrem nákladov na svoju výživu aj náklady spojené so štúdiom, cestovaním, voľnočasovými aktivitami a samozrejme ošatením a obutím, čo sú základné potreby každého človeka. Súd poukazuje aj na ďalší dôležitý fakt, a to je, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určovaní samotnej výšky výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta ZoR, t.j. veku, odôvodnených nákladov navrhovateľa ale bral do úvahy aj príjem a majetkové možnosti matky. Čo sa týka výšky výživného, jeho výška má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac.

13. Súd po vyhodnotení dôkazov dospel k záveru, že nie je možné spravodlivo žiadať od matky, aby hradila všetky výdavky jej plnoletého syna a to vzhľadom na jej objektívne možnosti a schopnosti. Matka má príjem 829 eur, pričom len nájomné uhrádza vo výške 350 eur. Matka zo svojho príjmu musí zabezpečiť svoju výživu a výživu ďalšieho mal. dieťaťa, ktoré s ňou býva v spoločnej domácnosti a ku ktorému má vyživovaciu povinnosť. Bolo nevyhnutné v danej situácii dospieť k kompromisu, kde časť výdavkov plnoletého syna bude hradiť matka a v ostatnej časti bude motiváciou navrhovateľa, aby si pokryl zvyšok výdavkov príjmom z brigád, pretože matka nedokáže finančne zvládnuť svoje výdavky a výdavky na dve vyživovacie povinnosti. Navrhovateľ časť výdavkov pokryje aj zo štátnej soc. dávky – prídavku na dieťa. Taktiež súd apeluje na matku, aby svoj sa neuspokojila s daným príjmom a hľadala si aj naďalej lepšie platenú prácu alebo prípadne aj prácu nadčas (resp. brigády), aby tak vyživila obe svoje deti. Súd má za to, že matka je schopná platiť na výživu svojho plnoletého, študujúceho syna výživným vo výške 150 eur mesačne, pričom táto suma môže pokryť len základné výdavky na život navrhovateľa. Súd nemohol prihliadnuť na tvrdenia matky, že navrhovateľ vedie záhaľčivý spôsob života, pretože

navrhovateľ jej tvrdenia popieral a tieto jej tvrdenia neboli v konaní preukázané. Súd z uvedených dôvodov rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

14. Matke vzniklo od podania návrhu, t.j. od 06.09.2023 do dňa rozhodnutia súdu zročné výživné v sume 490 eur (150 eur mesačne/ 30 dní je 5 eur na deň. Od podania návrhu pomerná časť za mesiac september 25 dní x 5 eur = 125 eur, 300 eur za mesiace október a november a pomernú časť za mesiac december 13 dní x 5 eur = 65 eur). Celkovú sumu zročného výživného 490 eur, súd matke povolil splácať po 30 eur mesačne popri bežnom výživnom až do zaplataenia celej výšky zročného výživného, pod hrozbou straty výhody splátok, ak bude v omeškaní s platbou čo i len jeden z nich.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok